

Uniek mag!

Het is midden juni. Bij het Conservatorium van Amsterdam is het examentijd voor het vak waar ik bij betrokken ben, Music Business & Career voor de jazzafdeling. Studenten presenteren eigen projecten, inclusief promotiemateriaal, zakelijke onderbouwing en plannen voor de toekomst. Veel van deze projecten zijn eigenzinnig en zeer persoonlijk. Mijn team en ik moedigen dat van harte aan.

Terwijl ik deze column schrijf, zit ik in de voorbereidingen van de presentatie van het boek over mijn vriendschap met de grote Frank Zappa. Deze presentatie zal ik tijdens het Duitse Zappanale Festival geven. Dat muziek een speelbal is geworden van marketeers en andere 'deskundigen' die artistieke eigenzinnigheden niet zo fijn vinden, was in een van onze gesprekken in 1990 al aan de orde. Hieronder een fragment.

Co: Zou het waar kunnen zijn dat toen jij je carrière begon met The Mothers, het artistieke klimaat meer ruimte kende? Kan een jonge band tegenwoordig de ruimte krijgen om iets unieks te doen?

Frank: "Alleen als de band een tijdsmachine heeft en teruggaat in de tijd."

Dus destijds was die ruimte er?

"Ja. Niet omdat mensen meer esthetisch betrokken waren. Het was omdat ze niet wisten wat ze tekenden en de meesten van hen maakte het niet uit zolang maar verkocht. Niemand wist echt wat er zou gaan verkopen, want de kunstvorm werd in die tijd vlak voor je ogen ontwikkeld. Maar die tijd is voorbij. Want hoe ga je een contract krijgen als je iets experimenteels doet? Het criterium om een contract te krijgen is allereerst, hoe

zie je eruit? Daarna: klinkt je band als een andere band die al een contract heeft? Zo ja, hoe verhoudt het zich dan tot de andere band? De volgende vraag is hoeveel platen de andere band heeft verkocht. En dan zal de A&R-man een idee geven van hoeveel jij er zult verkopen. Dat is het enige wat telt. Tenzij je net als iemand anders bent, willen ze je niet. Helaas, veel nieuwe groepen weten dat en terwijl ze hun eigen stijl zouden moeten uitvinden, kopiëren ze iemand anders. Ze proberen er alleen net een beetje anders uit te zien dan die andere band en zo krijgen ze hun contract."

Nou, de link is niet nieuw tussen hoe je eruit ziet en hoe je klinkt...

"Maar het is nu kritischer vanwege MTV. Er was een tijd dat als je foeilelijk was, je nog steeds een platencontract kon krijgen, omdat mensen naar muziek luisterden. Nu kijken ze naar muziek en ze willen niet naar een stelletje lelijkerds kijken."

Einde fragment. Een oproep aan alle jonge talenten van nu: zoek je eigen stem en draag die uit met trots. Het is de enige manier.

Co de Kloet is muziekproducer, presentator, creative catalyst en werkt bij het Conservatorium van Amsterdam. Op deze plek en in de Jazzism Podcast deelt hij zijn ervaringen.